

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

P7_TA(2013)0224

Pereinamojo laikotarpio Arabų pavasario šalių turto grąžinimas

2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pereinamojo laikotarpio Arabų pavasario šalių turto grąžinimo (2013/2612(RSP))

(2016/C 055/13)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezolucijas dėl Arabų pavasario šalių ir Viduržemio jūros šalių sąjungos, ypač į 2013 m. kovo 14 d. rezoluciją dėl padėties Egipte ⁽¹⁾ ir į 2012 m. gegužės 10 d. rezoluciją „Prekyba siekiant pokyčių: ES prekybos ir investicijų strategija Viduržemio jūros regiono pietuose po Arabų pavasario revoliucijų“ ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. balandžio 12 d. Viduržemio jūros šalių sąjungos parlamentinės asamblėjos politikos, saugumo ir žmogaus teisių komiteto rekomendacijas;
- atsižvelgdamas į naują 2012 m. lapkričio 26 d. Tarybos reglamentą dėl naujos teisės aktų sistemos patvirtinimo siekiant palengvinti turto sugrąžinimą Egipte ir Tunise;
- atsižvelgdamas į ES ir Tuniso bei ES ir Egipto darbo grupių pirmininkų atitinkamai 2011 m. rugsėjo 28–29 d. ir 2012 m. lapkričio 14 d. pateiktas išvadas, ypač į tuos išvadų skyrius, kuriuose aptariamas turto grąžinimas,
- atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 4 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 101/2011 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų tam tikriems asmenims, subjektams ir įstaigoms atsižvelgiant į padėtį Tunise ir į Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1100/2012, kuris iš dalies keičia minėtą reglamentą,
- atsižvelgdamas į 2011 m. kovo 21 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 270/2011 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų tam tikriems asmenims, subjektams ir įstaigoms atsižvelgiant į padėtį Egipte ir į Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1099/2012, kuris iš dalies keičia minėtą reglamentą,
- atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimą 2011/137/BUSP dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Libijoje ir į jį iš dalies keičiančius Tarybos sprendimus 2011/625/BUSP ir 2011/178/BUSP, į 2011 m. kovo 2 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 204/2011 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Libijoje ir į jį iš dalies keičiantį Tarybos reglamentą (ES) Nr. 965/2011 ir į Tarybos įgyvendinimo reglamentus (ES) Nr. 364/2013 ir (ES) Nr. 50/2013, kuriais įgyvendinama Reglamento (ES) Nr. 204/2011 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Libijoje 16 straipsnio 2 dalis,
- atsižvelgdamas į esamas ES teisine priemones, skirtas konfiskavimui ir turto grąžinimui gerinti, nustatytas pagal Tarybos sprendimus 2001/500/TVR, 2003/577/TVR, 2005/212/TVR, 2006/783/TVR ir 2007/845/TVR, ir į pasiūlymą dėl 2012 m. kovo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl pajamų iš nusikaltimų išaldymo ir konfiskavimo Europos Sąjungoje (COM(2012)0085),
- atsižvelgdamas į 2005 m. JT konvenciją prieš korupciją (JT KPK), kurios šalys yra Egiptas, Libija ir Tunisas ir kuriai Europos Sąjungos vardu buvo pritarta 2008 m. rugsėjo 25 d. Tarybos sprendimu 2008/801/EB, ypač į šios konvencijos 43 straipsnį dėl tarptautinio bendradarbiavimo ir V skyrių dėl turto grąžinimo,
- atsižvelgdamas į 2000 m. Jungtinių Tautų konvenciją dėl tarptautinio organizuoto nusikalstamumo (Palermo konvencija),

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0095.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0201.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2012 m. balandžio 19 d. JT Žmogaus teisių tarybos rezoliuciją 19/38 dėl neigiamo į kilmės šalis nrepatrijuotų neteisėtus kilmės lėšų poveikio naudojimuisi žmogaus teisėmis ir tarptautinio bendradarbiavimo gerinimo svarbos,
 - atsižvelgdamas į JT Generalinio Sekretoriaus 2007 m. rugsėjo 17 d. pagrobto turto grąžinimo iniciatyvą,
 - atsižvelgdamas į pagrobto turto grąžinimo iniciatyvą (angl. StAR), bendrą Pasaulio banko ir Jungtinių Tautų narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuro programą,
 - atsižvelgdamas į 2012 m. gegužės 21 d. Didžiojo aštuoneto (G8) pradėtos Dovylio partnerystės su pereinamojo laikotarpio Arabų šalimis turto sugrąžinimo veiksmų planą, kurio šalis yra ES,
 - atsižvelgdamas į 2012 m. rugsėjo 13 d. Arabų šalių turto sugrąžinimo forumo baigiamąją ataskaitą,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 ir 4 dalis,
- A. kadangi, nors turto išaldymas priklauso Sąjungos kompetencijai, turto grąžinimas ir repatriacija priklauso valstybių narių kompetencijai ir turi būti vykdomas pagal jų nacionalinių teisės aktų nuostatas; kadangi ES institucijos atlieka labai svarbų vaidmenį skatindamos šį procesą ir sudarydamos jam palankias sąlygas,
- B. kadangi pereinamojo laikotarpio Arabų pavasario šalių turto sugrąžinimas yra moralinė pareiga ir labai svarbus politinis klausimas plėtojant ES santykius su pietų kaimynėmis; kadangi tai taip pat yra svarbus ekonominis klausimas atitinkamoms pietinėms kaimyninėms šalims, atsižvelgiant į galimybes, kurias suteiktų minėtas turtas, jei jis būtų grąžintas ir skaidriai bei veiksmingai naudojamas, siekiant prisidėti prie minėtų šalių ekonomikos atgaivinimo; kadangi grąžinant turtą parodomas aiškus nepritiriamas su korupcija ir pinigų plovimu susijusių asmenų nebaudžiamumui,
- C. kadangi yra sukurta išsami šių sričių reglamentuojanti tarptautinė teisinė sistema, ypatingai atsižvelgiant į 2003 m. Jungtinių Tautų konvenciją prieš korupciją, kuria konvencijos šalims suteikiami aiškūs įsipareigojimai; kadangi Jungtinių Tautų konvencijos prieš korupciją 51 straipsnyje teigiama, kad turto sugrąžinimas „yra vienas iš pagrindinių šios Konvencijos principų. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, šioje srityje kaip galima glaudžiau bendradarbiauja viena su kita ir teikia viena kitai kaip galima didesnę pagalbą“;
- D. kadangi teisminis turto atgavimo procesas yra sudėtingas ir ilgas; kadangi taikomi teisiniai besikreipiančių valstybių reikalavimai negali būti apeinami ir iš teisėtų trečiųjų šalių negali būti atimtos juridinės teisės į šį procesą; kadangi atitinkamos teisinės ekspertizės trūkumas ir riboti instituciniai pajėgumai besikreipiančiose valstybėse yra papildomos kliūtys sėkmingoms iniciatyvoms šioje srityje; kadangi trūksta veiksmingo besikreipiančių valstybių ir valstybių, į kurias kreiptasi, bendradarbiavimo;
- E. kadangi po Arabų pavasario revoliucijų Egipte ir Tunise ES skubiai iššaldė buvusių diktatorių, jų šeimų ir kai kurių kitų, su jų režimu susijusių, asmenų turtą; kadangi Libijos atveju, remdamasi JT Saugumo Tarybos rezoliucija 1970 (2011), ES priėmė panašų sprendimą;
- F. kadangi pagal naują 2012 m. lapkričio 26 d. Tarybos patvirtintą teisės aktų sistemą ES valstybės narės, remdamasi ES valstybėse narėse pripažintais teismo sprendimais, gali nutraukti turto išaldimą ir ši sistema sudaro galimybes ES valstybėms narėms ir atitinkamoms valdžios institucijoms lengviau keistis informacija;
- G. kadangi ES ir Tuniso bei ES ir Egipto darbo grupės pabrėžė, kad svarbu grąžinti neteisėtai įgytą turtą, kuris šiuo metu vis dar išaldytas daugelyje trečiųjų šalių; kadangi darbo grupės sutarė baigti rengti planą, į kurį galėtų būti įtrauktas kiekvienai šaliai skirtų turto grąžinimo grupių, kurias koordinuotų Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT), sukūrimas;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

- H. kadangi G8 pagal 2011 m. gegužės mėn. Dovylio partnerystę remia Arabų pasaulio šalis, įsipareigojusias kurti laisvą, demokratišią ir tolerantišką visuomenę; kadangi 2012 m. gegužės 21 d. parengtame šios partnerystės veiksmų plane pripažįstama, kad po Arabų pavasario turto grąžinimo klausimas tapo dar labiau neatidėliotino dėmesio reikalaujančia tema regione ir tarptautinėje bendruomenėje;
- I. kadangi Egiptas, Libija ir Tunisas įdėjo didelių pastangų, kad užtikrintų, jog buvusių diktatorių ir jų vykdomų režimų neteisėtai pasisavintas ir pagrobtas turtas būtų grąžintas šioms šalims, įskaitant specialių nacionalinių tyrimų komisijų, įpareigotų atsekti, identifikuoti ir sugrąžinti tokį turtą, sudarymą ir bylų kėlimą ES valstybių narių teismuose; kadangi keletas pagrindinių tarptautinių veikėjų, įskaitant ES, Didžiojo aštuoneto nares ir Šveicariją, teigiamai sureagavo į šias pastangas; kadangi šioje srityje vis dėlto buvo pasiekta mažai konkrečių rezultatų; kadangi tai sukėlė didėjančią besikreipiančių valstybių vyriausybių ir pilietinių visuomenių nepasitenkinimą;
- J. kadangi labai svarbu informuoti apie sugrąžinant turtą dedamas pastangas, kad būtų skleidžiama geroji praktika ir publikuojant laimėjimus sukuriamos paskatos; kadangi taip būtų galima išvengti klaidinančių teiginių apie turto, kuris turi būti grąžintas, dydį;
- K. kadangi turto atgavimas gali būti vykdomas naudojant dvišalius teisinius mechanizmus ir daugiašalį bendradarbiavimą; kadangi turto atgavimo operacijos turėtų būti pradėtos nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu;
- L. kadangi 2013 m. balandžio mėn. Libano valdžios institucijos grąžino Tuniso valdžios institucijoms beveik 30 mln. JAV dolerių, neteisėtai pervestų į buvusio Tuniso vadovo banko sąskaitas;
1. pabrėžia, kad neteisėtai pasisavinto buvusių diktatorių ir jų vykdomų režimų metu pagrobto turto grąžinimas pereinamojo laikotarpio Arabų pavasario šalims turi ne tik ekonominę reikšmę, bet yra moraliai bei teisiškai būtinas ir didelės politinės reikšmės klausimas, nes jis susijęs su teisingumo ir atskaitomybės atkūrimu remiantis demokratijos ir teisinės valstybės principais, taip pat susijęs su ES politiniu įsipareigojimu bei patikimumu, ir todėl yra labai svarbus Sąjungos partnerystės su kaimyninėmis pietų šalimis, ypač Egiptu, Libija ir Tunisu, aspektas;
 2. pripažįsta, kad Arabų pavasario šalims pagrobto turto atgavimas taip pat turi ekonominę ir socialinę reikšmę, kadangi reikia lėšų ekonomikai stabilizuoti ir darbo vietoms kurti ir ekonominiam augimui šiose šalyse, kurios susiduria su rimtomis ekonominėmis problemomis, užtikrinti;
 3. pažymi, kad nepaisant Egipto, Libijos ir Tuniso valdžios institucijų dedamų labai didelių pastangų ir tvirtos visų šių šalių politinės valios, siekiantys susigrąžinti neteisėtai pasisavintą turtą, sulaukė labai ribotos sėkmės, o taip iš esmės atsitiko dėl įvairiose nacionalinėse teisinėse sistemose taikomų nuostatų ir procedūrų įvairovės ir sudėtingumo, įstatymų nelankstumo, atitinkamų Arabų pavasario šalių kompetencijos, susijusios su teisinėmis, finansinėmis ir administracinėmis Europos ir kitų šalių jurisdikcijose taikomomis procedūromis, trūkumo ir turimų išteklių stygiaus;
 4. ragina ES ir jos valstybes nares toliau dėti dideles pastangas siekiant palengvinti ankstesniojo režimo neteisėtai pasisavinto ir pagrobto turto grąžinimą Arabų pavasario šalių gyventojams per pagrįstą laikotarpį; ragina visose valstybėse narėse esančias nacionalines turto grąžinimo tarnybas glaudžiai bendradarbiauti tarpusavyje ir plėtoti santykius su atitinkamomis Arabų pavasario šalių valdžios institucijomis siekiant padėti joms vykdyti taikomas sudėtingas teises procedūras; ragina Europos išorės veiksmų tarnybą imtis aktyvaus vadovaujamo vaidmens, ypač koordinuojant valstybių narių pastangas, stiprinant pajėgumus ir skatinant visų susijusių valstybių bendradarbiavimą;
 5. pabrėžia, kad turto grąžinimas yra labai svarbus Sąjungos paramos perėjimui prie demokratijos ir ekonomikos atkūrimo šiose šalyse aspektas ir gali sustiprinti abipusį tarpusavio pasitikėjimą vadovaujantis partnerystės su visuomene, kuri yra persvarstytos Europos kaimynystės politikos kertinis akmuo, principu;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

6. atsižvelgdamas į tai, teigiamai vertina Kanados, Prancūzijos, Vokietijos, Italijos, JK, Japonijos, Šveicarijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų iniciatyvą parengti vadovą, kuriame būtų išsamiai aprašytos jų nacionalinių teisės sistemų nuostatos turto grąžinimo srityje, kad besikreipiančios valstybės geriau suprastų tai, kas teisiškai įmanoma, kokios rūšies informaciją galima gauti, kokie tyrimai gali būti vykdomi ir ką reikia daryti, norint veiksmingai susigrąžinti turtą naudojantis savitarpio teisinės pagalbos priemonėmis; ragina valstybes nares padaryti tą patį ir nustatyti bendrus ES principus;
7. teigiamai vertina G8 Dovylio partnerystės turto grąžinimo veiksmų plano iniciatyvą, pagal kurią nurodomos konkrečios bendradarbiavimo skatinimo ir pagalbos teikimo konkrečiais atvejais priemonės, pajėgumų stiprinimo ir techninės pagalbos teikimo pastangos, ir siūlo naudoti regioninę bendradarbiavimo iniciatyvą – Arabų šalių turto susigrąžinimo forumą – nuolatinėms diskusijoms rengti ir bendradarbiavimui plėtoti;
8. palankiai vertina naują 2012 m. lapkričio 26 d. Tarybos patvirtintą teisės aktų sistemą, kuria palengvinamas neteisėtai pasisavintų lėšų grąžinimas Egiptui ir Tunisiui, leidžiant valstybėms narėms atiduoti išaldytą turtą remiantis pripažintais teismo sprendimais ir skatinant valstybių narių ir Egipto bei Tuniso atitinkamų institucijų keitimąsi informacija; vis dėlto pabrėžia, kad reikia pasiekti konkrečių rezultatų ir į šį procesą visapusiškai įtraukti Libiją;
9. palankiai vertina ES institucijų ir kitų pagrindinių tarptautinių veikėjų bendradarbiavimą Egipto, Libijos ir Tuniso turto susigrąžinimo srityje, ypač atsižvelgdamas į Pasaulio banko ir Jungtinių Tautų narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuro pagrobto turto grąžinimo (angl. StAR) iniciatyvą; pabrėžia, kad svarbu visapusiškai išnaudoti esamas priemones tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu lygmeniu, kartu priimant būtinus naujus arba koreguojant šioje srityje nacionalinėse teisinėse sistemose jau taikomus teisės aktus;
10. ragina Viduržemio jūros šalių sąjungos parlamentinę asamblėją iškelti šį klausimą nacionaliniuose parlamentuose, kad abiejų Viduržemio jūros krantų parlamentariai būtų įtikinti aktyviai propaguoti teises priemones siekiant užtikrinti glaudesnę policijos ir atitinkamų teisminių institucijų bendradarbiavimą;
11. ragina nedelsiant sukurti ES mechanizmą, sudarytą iš nacionalinių ir tarptautinių tyrėjų komandos, prokurorų, teisininkų ir kitų ekspertų, siekiant teikti teises ir technines konsultacijas ir pagalbą Arabų pavasario šalims, bandančioms susigrąžinti turtą; prašo, kad šis mechanizmas būtų tinkamai finansuojamas, taikant atitinkamą finansinę priemonę Europos Sąjungos išorės santykių srityje; pabrėžia, kad taikant sudėtingas, jautrias ir ilgas teismines procedūras, svarbu, kad šis ES mechanizmas būtų tvarus; ragina ES institucijas pasimokyti iš šios patirties ir šia patirtimi naudotis; taip pat pabrėžia šio mechanizmo papildomo finansavimo galimybę vėlesniu etapu sudarant bendro finansavimo susitarimus su besikreipiančiomis valstybėmis;
12. ragina Arabų Lygą nustatyti, priimti ir greitai įdiegti bendradarbiavimo dėl turto grąžinimo mechanizmus ir ragina Persijos įlankos šalis visų pirma sustiprinti bendradarbiavimą Arabų pavasario šalimis ir joms bandant susigrąžinti turtą pasiūlyti savo teisinę pagalbą;
13. pripažįsta ir visapusiškai remia pilietinės visuomenės organizacijų indėlio svarbą tiek besikreipiančiose valstybėse, tiek valstybėse, į kurias kreiptasi, vykdant turto grąžinimo procesą, ypač atitinkamoms valdžios institucijoms pateikiant informaciją, skatinant bendradarbiavimą tarp pagrindinių nacionalinių ir tarptautinių veikėjų, stebint turto grąžinimą ir užtikrinant, kad sugrąžintas turtas besikreipiančiose valstybėse būtų naudojamas skaidriai ir veiksmingai;
14. dar kartą patvirtina savo išsipareigojimą remti Arabų pavasario šalių perėjimą prie demokratijos ir išsipareigoja padėti Arabų pavasario šalims sukurti tvirtą ir stabilią demokratiją, kurioje būtų gerbiamas teisinės valstybės principas, žmogaus

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

teisės ir pagrindinės laisvės, įskaitant moterų teises ir saviraiškos laisvę, ir rengiami tarptautinius standartus atitinkantys rinkimai; pabrėžia, kad labai svarbu, jog ES parodytų savo tvirtą ir tikrą įsipareigojimą remti šį procesą;

15. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai, valstybių narių parlamentams ir vyriausybėms, Šveicarijos parlamentui ir vyriausybei, Jungtinių Amerikos Valstijų Kongresui ir prezidentui, Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos parlamentinei asamblėjai ir Egipto, Libijos ir Tuniso parlamentams ir vyriausybėms.

P7_TA(2013)0225

2012 m. Bosnijos ir Hercegovinos pažangos ataskaita

2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija Bosnijos ir Hercegovinos 2012 m. pažangos ataskaita (2012/2865(RSP))

(2016/C 055/14)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2003 m. birželio 19–20 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadas ir jų priedą „Salonikų darbotvarkė Vakarų Balkanų valstybėms: Europos integracijos link“,
 - atsižvelgdamas į Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Bosnijos ir Hercegovinos stabilizacijos ir asociacijos susitarimą, pasirašytą 2008 m. birželio 16 d. ir ratifikuotą visų ES valstybių narių ir Bosnijos ir Hercegovinos,
 - atsižvelgdamas į 2008 m. vasario 18 d. Tarybos sprendimą 2008/211/EB dėl principų, prioritetų ir sąlygų, įvardytų Europos partnerystėje su Bosnija ir Hercegovina, panaikinanti Sprendimą 2006/55/EB⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2011 m. liepos 18 d. Tarybos sprendimą 2011/426/BUSP⁽²⁾ ir 2011 m. kovo 21 d., 2011 m. spalio 10 d., 2011 m. gruodžio 5 d., 2012 m. birželio 25 d. ir 2012 m. gruodžio 11 d. Tarybos išvadas dėl Bosnijos ir Hercegovinos,
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „2012–2013 m. plėtros strategija ir pagrindiniai uždaviniai“ (COM(2012)0600) ir į 2012 m. spalio 10 d. priimtą Bosnijos ir Hercegovinos 2012 m. pažangos ataskaitą (SWDC(2011)0335),
 - atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 29–30 d. Sarajeve vykusio 14-ojo Europos Parlamento ir Bosnijos ir Hercegovinos Parlamentinės Asamblėjos tarpparlamentinio posėdžio bendrą pareiškimą,
 - atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas, visų pirma į 2012 m. kovo 14 d. rezoliuciją dėl Bosnijos ir Hercegovinos pažangos ataskaitos⁽³⁾ ir 2012 m. lapkričio 22 d. rezoliuciją „Plėtra: politika, kriterijai ir ES strateginiai interesai“⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi ES pakartotinai patvirtino savo įsipareigojimą Vakarų Balkanų šalims, įskaitant Bosniją ir Hercegoviną, suteikti ES narystę; kadangi Europos Sąjunga ir toliau yra tvirtai įsipareigojusi remti nepriklausomą ir vieningą Bosniją ir Hercegoviną, kuri gali tikėtis tapti ES nare, ir kadangi ši perspektyva yra vienas iš labiausiai šalies gyventojus vienijančių veiksnių;

⁽¹⁾ OL L 80, 2008 3 19, p. 18.

⁽²⁾ OL L 188, 2011 7 19, p. 30.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0085.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0453.